

ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

Şırnak Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Hazırlama ve Değerlendirme Yönergesi

Amaç ve Kapsam

Madde 1: Bu yönerge, Üniversitemiz öğretim üyeleri ile Doktoralarını tamamlamış araştırmacılar tarafından yönetilen "Bilimsel Araştırma Projeleri"nin önerilmesi, değerlendirilmesi, desteklenmesi, izlenmesi ve sonuçlandırılması ile ilgili usul ve esasları düzenlemek amacıyla çıkarılmıştır.

Dayanak

Madde 2: Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4684 Sayılı Kanunla değişik 58. maddesine göre çıkan "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik" hükümlerine dayanılarak düzenlenmiştir. Bu yönergede mevcut olmayan hususlar hakkında yönetmelik hükümleri ile genel hükümler uygulanır.

Bilimsel Araştırma Projeleri

Madde 3: Bilimsel Araştırma Projeleri, sonuçları ile bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması yanında ülkemizin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına yarar sağlaması beklenen, üniversite içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek bilimsel çalışmalardır. Bilimsel Araştırma Projeleri, Üniversitemizin uzman elemanı bulunan her bilim dalı ile ilgili olarak, Beş Yıllık Kalkınma Planı hedeflerine, Üniversitemizin ve Ülkemizin bilim politikalarına uygun, temel bilimler içerikli ve sonuçları uygulamaya dönük konulara öncelik verilerek değerlendirilir. Kaynakları ve faaliyetleri bakımından çok katımlı, çok merkezli, kurumlar arası, uluslararası ve disiplinler arası nitelikteki projeler ile uluslararası üne sahip dergilerde konu ile ilgili özgün yayınları bulunan araştırmacıların projelerine de öncelik verilebilir.

Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu (BAPKOM)

Madde 4: "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik" in 4. maddesine göre kurulan BAPKOM, bu yönergenin "Amaç ve Kapsam" maddesinde belirtilen görevleri yürütür. Araştırma projeleri için her yıl, projelere verilecek destek miktarlarının ve bütçe harcama kalemlerinin üst sınırlarını, malzeme alımlarındaki kısıtlamaları, proje bütçesinin kullanımında uyulacak esasları, gerektiğinde başvuru ve değerlendirme takvimindeki değişiklikleri belirler ve ilan eder. Projelere mali desteğin durdurulmasına, ek destek ve süre verilmesine karar verir. Projelerin başlık, içerik, tür ve yönetici değişimi ile ilgili olarak proje yöneticilerinden gelebilecek başvuruları inceleyerek karara bağlar. BAPKOM, Bilimsel Araştırma Projeleri bütçesinden alınmış demirbaş ve makine-teçhizatın başka birimdeki bir projede kullanılmasına karar verebilir. Bu yönergenin eklerini değiştirebilir, ihtiyaç halinde yeni düzenlemeler yapabilir.

Uzmanlık Grupları

Madde 5: Uzmanlık Grupları, Fakülte ve Yüksekokul kurullarının önereceği beş ve BAPKOM'un önereceği beş aday olmak üzere her bir Uzmanlık Grubu için belirlenen toplam on aday arasından Rektör tarafından dört yıllığına görevlendirilen biri başkan, beş öğretim üyesinden oluşan bilimsel değerlendirme organlarıdır. Bir fakülte veya yüksekokulun Uzmanlık Grubuna diğer fakültelerin veya yüksekokulların öğretim üyelerinden ve

gerektiğinde Üniversitemizin dışından da üye alınabilir. Süresi biten başkan veya üyeler yeniden görevlendirilebilir. Uzmanlık Grupları, araştırma projesi önerilerini ve yürütülen projelerin gelişme ve sonuç raporlarını 3. maddedeki ilkeler çerçevesinde değerlendirir. Uzmanlık Grupları, projelerle ilgili her türlü değerlendirmeyi Üniversite içi ve/veya dışından belirleyeceği danışmanların görüşlerini alarak da yapabilir. Uzmanlık Grupları, proje başvuru ve değerlendirme takvimine bağlı olarak başkanın çağrısı ile toplanır ve alınan kararlar BAPKOM'a bildirilir. Uzmanlık Grubunun sekreterliği için ilgili dekanlık veya müdürlük tarafından eleman görevlendirilir. Şırnak Üniversitesi (Ş.Ü.) uzmanlık grupları aşağıdadır:

İktisadi ve İdari Bilimler Uzmanlık Grubu

İlahiyat Uzmanlık Grubu

Mühendislik Uzmanlık Grubu

Proje Türleri

Madde 6: Üçüncü madde kapsamında yapılacak Bilimsel Araştırma Projeleri aşağıdaki türler altında önerilebilir.

- Bireysel Araştırma Projeleri (BAP): Bir akademik unvanın gerektirdiği tez çalışmasına yönelik olmayan, kişi veya gruplarca yürütülen araştırma projeleridir.
- Lisansüstü Tez Projeleri (LTP): Yüksek Lisans, Doktora programlarında, lisansüstü tez önerisi ilgili enstitü tarafından kabul edilen ve tez danışmanlarınca yönetilen araştırma projeleridir.
- Araştırma Altyapı Projeleri (AAP): Üniversitemizin araştırma ortak altyapısını güçlendirmeye yönelik projelerdir.

Proje Süresi, Ek Destek ve Süre

Madde 7: Altıncı maddede tanımlanan araştırma projeleri en çok üç yıl içinde tamamlanır. Proje yöneticisinin talebi ve BAPKOM'un kararı ile proje bütçesinin yüzde 50'sine kadar ek destek ve bir yıla kadar ek süre verilebilir. Bu tür talepler, gelişme raporlarında veya talep başvurularında belirtilen ayrıntılı gerekçelere dayandırılmalıdır.

Proje Önerileri

Madde 8: Proje önerileri, her yıl Mart ve Ekim aylarında olmak üzere "Ş.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Öneri Formu" (Ek 1) ile yapılır. Dört nüsha olarak hazırlanan proje önerilerinin birer kopyası Proje Yöneticisi, Anabilim Dalı/Bölüm Başkanlığı, Dekanlık ve BAPKOM tarafından saklanır. Proje önerileri, Proje Yöneticisinin bağlı olduğu Bölüm Başkanlığının görüşü ile birlikte ilgili Dekanlık veya Yüksekokul (Uzmanlık Grubu) Müdürlüğüne sunulur. Rektörlüğe bağlı Bölümler ile Araştırma ve Uygulama Merkezleri ve bünyelerinde Uzmanlık Grubu bulunmayan Yüksekokullarda hazırlanan projeler, hangi Uzmanlık Grubunca değerlendirileceği belirtilerek ilgili Başkanlık veya Müdürlüğün görüşü ile birlikte Rektörlüğe sunulur. Rektörlüğe sunulan AAP türü projeler üç nüsha hazırlanır. Dekanlıklara, Yüksekokul Müdürlüklerine ve Rektörlüğe sunulan BAP türü projeler değerlendirilmek üzere 5. maddedeki ilgili Uzmanlık Grubuna, LTP ve AAP türü projeler ise doğrudan BAPKOM'a sunulur. BAP türü bir araştırma projesi sonuçlanmadan aynı yönetici tarafından aynı tür ikinci bir proje önerisi yapılamaz. Ancak, BAPKOM'un kararıyla, proje yöneticisinin önceki bir bilimsel araştırma projesinden üretilerek uluslararası endeksler kapsamındaki dergilerde yayımlanmış veya yayıma kabul edilmiş makalesi olmak ya da lisans öğrencisi ile birlikte olmak kaydıyla ikinci bir proje önerisi yapılabilir.

Değerlendirme ve Kabul

Madde 9: Uzmanlık Gruplarına gelen BAP türü proje önerileri, proje başvurusunun yapıldığı ayı izleyen en geç bir ay içinde değerlendirilir ve BAPKOM'a sunulur. Uzmanlık Grubu her bir proje için kendi arasından bir Raportör belirler. Uzmanlık Grupları, önerilen projeleri Üniversite içi ve/veya dışından Danışman görüşü olarak da değerlendirebilir. Uzmanlık Gruplarınca proje önerilerinin değerlendirilmesinde "Ş.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Danışman Görüş Formu" (Ek 2) ve "Ş.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Uzmanlık Grubu Proje Değerlendirme Formu" (Ek 3) kullanılır.

Madde 10: BAPKOM'a gelen araştırma projeleri üzerindeki değerlendirmeler en geç bir ay içinde karara bağlanır. BAPKOM, gerekli gördüğü hallerde önerilen projeleri değerlendirmek üzere Üniversite içinden veya dışından Danışman görüşü alabilir. Bunun için Ek 2 formu kullanılır. BAPKOM, Proje Yöneticisinden, araştırma konusu ile ilgili öğretim elemanlarının da katılabileceği, Proje Önerisi hakkında sözlü bir sunuş yapmasını isteyebilir. BAPKOM tarafından desteklenmesi kabul edilen araştırma projelerinin uygulamaya geçirilebilmesi için Rektörlük ile Proje Yöneticisi arasında destekleme koşullarının belirlendiği "Ş.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Destekleme Protokolü" (Ek 4) imzalanır.

Projelerin Yürütülmesi, İzlenmesi ve Sonuçlandırılması

Madde 11: BAPKOM'ca belirlenen koşullar altında desteklenmesine karar verilen projelerin yürütülmesinden projelerin yöneticileri sorumludur. Proje Yöneticileri, proje çalışmalarıyla ilgili olarak altı ayda bir Gelişme Raporu ile proje bitiminde Sonuç Raporu vermekle yükümlüdür (Ş.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Gelişme/Sonuç Raporu, Ek 5). BAPKOM tarafından Gelişme ve Sonuç Raporlarının sözlü olarak sunulması da istenebilir.

Bir yıl süreli ve başarılı olarak devam eden Yüksek Lisans tez projelerinde Gelişme Raporuna gerek yoktur. Doktora ve Sanatta Yeterlilik tez projelerinde, Tez İzleme Komitesi Tutanağı Proje Gelişme Raporu olarak değerlendirilir. LTP türü projelerde lisansüstü tezlerin bir nüshası Sonuç Raporu olarak ilgili Enstitü veya Dekanlık tarafından BAPKOM'a sunulur.

Gelişme/Sonuç Raporlarının teslimi ve değerlendirilmesinde izlenecek yol proje önerilerinde olduğu gibidir. BAP türü projelerin raporları Uzmanlık Grubu değerlendirmesi ile, diğerlerinin ise doğrudan BAPKOM'a sunulur. Uzmanlık Grupları, proje Gelişme/Sonuç Raporlarını en geç bir ay içinde değerlendirir ve görüşlerini "Ş.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Uzmanlık Grubu Proje Gelişme/Sonuç Raporu Değerlendirme Formu" (Ek 6) ile BAPKOM'a sunar.

Gelişme Raporlarında ayrıntılı bilgilerin sunulmadığı, projede öngörülen aşamaların gerçekleşmediği, Gelişme Raporlarının zamanında verilmediği ve Protokol hükümlerine uyulmadığının tespit edildiği durumlarda BAPKOM'un kararı ile ödemeler durdurulabilir veya projeye verilen destek iptal edilebilir. Sonuç Raporu, "Ş.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Sonuç Raporu Yazım Kuralları" (Ek 7)'ye uygun olarak düzenlenir ve proje bitiş tarihinden itibaren en çok altı ay içinde verilir.

Sonuç Raporları BAPKOM'ca onaylanan projeler tamamlanmış sayılır. Onaylanan BAP ve KAP türü projelerin Sonuç Raporu, üç nüsha ve ciltlenmiş olarak bir ay içinde, bilgisayar ortamında kullanılacak kopyası ile birlikte Araştırma Projeleri Bürosuna teslim edilir. Bu tür projelerin Sonuç Raporu, yayım listesine eklenerek internet aracılığı ile kamuoyuna duyurulur ve bir nüshası Şırnak Üniversitesi Kütüphanesinde, bir nüshası da projenin yapıldığı Birimde saklanır.

BAP ve KAP türü projelerin sonuçlandırılmış sayılması için, ayrıca, proje konusu ile ilgili, yurt içi veya yurt dışı hakemli dergilerde ya da ulusal veya uluslararası bilimsel toplantı bildiri kitaplarında yayımlanmış veya yayıma kabul edilmiş bir bilimsel/sanatsal yayının veya eserin proje yöneticisi tarafından Araştırma Projeleri Bürosuna teslimi gerekir. Bu yayında,

araştırmanın şırnak Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Bütçesinden desteklendiği belirtilir.

Yasal sorumluluklar saklı kalmak kaydıyla, BAP ve KAP türü projelerden, Sonuç Raporu verilmeyen ya da BAPKOM'ca onaylanmayan proje yöneticileri dört yıl, yayını teslim edilmeyen proje yöneticileri iki yıl süre ile bu tür projelerde yönetici ya da araştırmacı olarak görev alamazlar.

Telif Hakları

Madde 12: Projelerden elde edilen bilimsel sonuçların telif hakları şırnak Üniversitesi'ne aittir.

Madde 13: Bu yönerge şırnak Üniversitesi Senatosunun kabul tarihinde yürürlüđe girer.

Madde 14: Bu yönerge hükümlerini şırnak Üniversitesi Rektörü yürütür.